

Назустріч виборам

Скоро — 16 червня. У цей день ходять в обставині піднесення, радянські люди підуть до своїх святковості. Нині йде велика робота по підготовці до цієї важливої політичної події. Готується до неї і важлива подія у житті народів нашої країни. Вони завжди про-

масової роботи. Вже прочитано лекції нашими викладачами. Агітатори проводять роботу серед виборців. Уточнюються списки. Наші співробітники, студенти, які голосуватимуть на нашій виборчій дільниці, готуються до цього свята. Всі з великим піднесенням виконують обов'язок радянського громадянина — віддадуть голоси за своїх депутатів.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ XXXIX | № 17 (1153) | 9 ТРАВНЯ 1974 р. | Ціна 2 коп.

ШЛЯХИ ПЕРЕМОГИ

Двадцять дев'ять років тому відгриміли останні залпи битв Великої Вітчизняної війни. Радянський народ і його Збройні Сили одержали всесвітньо-історичну перемогу над ворогом людства — німецьким фашизмом.

Довгим і важким був шлях до перемоги. Однією із всіх знаменних віх на цьому шляху була гігантська битва на полях Підмосков'я. На підступах до столиці нашої Батьківщини був назавжди зірваний гітлерівський план «блискавичної війни», розвіяний міф про непереможність фашистської армії.

Нові, ще більш грандіозні битви з ворогом розгорнулися літом і восени 1942 року у міжріччі Дону і Волги, у передгір'ях Кавказу. Сталінград і передгір'я Кавказу стали останніми рубежами ворожого нашестя. Перемога на Волзі поклала початок загальному розгрому гітлерівських загарбників, масовому вигнанню їх із нашої землі, корінному перелому у всій світовій війні.

Влітку 1943 року гітлерівське командування спробувало шляхом великого наступу під Курськом взяти реванш за Сталінград, повернути втрачену ініціативу і змінити хід війни на свою користь. Радянські війська зірвали і ці плани.

У славний літопис Великої Вітчизняної війни золотими сторінками ввійшли чудові перемоги, отримані в 1944 році.

Героїчною боротьбою радянський народ і його Збройні Сили не тільки відстояли свою Батьківщину, але й виконали свою визвольну місію, зіграли вирішальну роль у визволенні від фашистського іга народів Європи.

З перших же днів війни із стін університету пішло на фронт понад 500 осіб. Серед них секретар партійної організації університету, завідувач кафедри історії УРСР А. І. Колісниченко, завідувач кафедри політекономії доцент М. Д. Адлер, комуністичні викладачі П. А. Лесничий і І. А. Адамов, викладачі кафедр суспільних наук П. Земляних, М. Грудький, Д. Бельфор й інші.

У рядах 25-ї Чапаєвської дивізії боролись викладачі А. Позігун і В. Сьора.

Комсомольці - добровольці університету Крайник, Угоров, Пустановитенко, а також нинішні професори, доценти і викладачі університету Л. Х. Калуст'ян, Д. І. Поліщук, Д. І. Богуненко, Г. А. Вязовський, І. М. Дузь, Ю. Ф. Касим, П. Т. Маркушевський, В. М. Немченко, В. В. Шапоренко, А. З. Яровий і багато інших вступили в ряди Червоної Армії і на протязі всієї війни хоробро і мужньо боролись з ворогом.

Сьогоднішні викладачі й співробітники університету, такі як О. Г. Цишков і Д. Ц. Седлецький брали безпосередню участь у визволенні міста Одеси від фашистських загарбників.

У численному колективі університету зараз успішно трудиться близько 300 учасників Великої Вітчизняної війни. Серед них Герой Радянського Союзу, підполковник у відставці В. Я. Сінільніков, чотири кавалери ордена Леніна, вісім кавалерів ордена Бойового Червоного Прапора, десятки викладачів і співробітників нагороджені орденами Вітчизняної війни.

Народ пам'ятає і шанує своїх героїв. І сьогодні, в найсвітліше і найрадніше свято — річницю Перемоги, ми знову і знову згадуємо, що вона дісталась нам дорогою ціною. Ми пам'ятаємо, що сьогоднішнім щастям ми зобов'язані тим, хто грудьми став на захист своєї Батьківщини.

М. ОЛЬШЕВСЬКИЙ,
полковник.

МИРНИЙ ТРУД РАДЯНСЬКИХ ЛЮДЕЙ ЗАХИЩАЄ РІДНА АРМІЯ, ВОНА ЗАВЖДИ НА СТОРОЖІ ЗАВОЮОВАНЬ ЖОВТНЯ.

ЗВЕРНЕННЯ

УЧАСНИКІВ ЗЛЬОТУ ВІДМІННИКІВ ДО СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. І. І. МЕЧНИКОВА

Ми, учасники зльоту відмінників, звертаємося до вас, студентів університету. Наш зліт проходив у знаменні дні, коли вся країна слідкувала за роботою XVII з'їзду ВЛКСМ, на якому посланці комсомолу нашої Батьківщини звітували перед рідною партією, всім радянським народом про свої трудові досягнення, накреслили шляхи дальшої участі юнаків і дівчат у побудові комуністичного суспільства в нашій країні. На нові звернення нас надихають теплі слова товарища Л. І. Брежнєва, виголошені ним на XVII з'їзді комсомолу: «Сьогодні, оглядаючи пройдений комсомолом шлях, його славні діла, ми маємо всі підстави сказати, що він з величезною гідністю носить високе ім'я Ленінської Спілки Молоді. Під керівництвом партії комсомол вчиться сам і вчить молоде покоління ленінському життю й працевлати, боротися за торжество комуністичних ідеалів. Комсомол скрізь на передових рубежах. Вони всюди, де потрібні полум'яне серце, допитливість розуму, енергія та ініціатива...».

Друзі! Готуючись до гідної зустрічі 50-річчя з того пам'ятного дня, коли Комуністичній Спілці Молоді було присвоєно ім'я основоположника Комуністичної партії і Радянської держави Володимира Ілліча Леніна, ми закликаємо вас.

Упертіше й наполегливіше оволодівати сучасними знаннями, активно застосовувати їх на практиці.

Домогтися того, щоб гасло «Жодного відстаючого поруч!» стало цілеспрямованим повсякденним завданням кожного комсомольця уні-

верситету. Неухильно виховувати в собі тверду ідейну переконаність, класову самосвідомість, непримиренність до будь-яких проявів буржуазної ідеології.

Брати активну участь в громадському житті університету, удосконалювати якості лектора-пропагандиста, агітатора — активного провідника лінії партії.

Постійно удосконалювати свої знання, виробляти навички дослідника, створювати атмосферу творчого дерзання, допитливого пошуку.

Наше завдання — щоб кожний студент університету пройшов школу наукового студентського товариства.

Зробити все для того, щоб у визначальному році дев'ятої п'ятирічки кожний студент вніс свій вклад у справу будівництва університету, взяв участь в студентських будівельних загонах.

Вважати своїм першорядним обов'язком постійну повсякденну допомогу школі, піонерській організації. Допомогати їй в організації гуртків за інтересами, туристських і спортивних секцій. Виділяти будівельні групи СБЗ університету на будівництво й ремонт шкіл.

Ми запевняємо партійний комітет, керівництво університету, що своєю працею в аудиторіях, лабораторіях, на студентських будовах будемо невинно й самовіддано здійснювати директиви нашої партії про підвищення рівня ідейно-політичної і професійної підготовки студентів вищої школи.

ВІДПОВІДАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

З великим піднесенням зустріли делегати з'їзду і вся наша молодь глибоку, змістовну промову Генерального секретаря ЦК КПРС тов. Л. І. Брежнєва. Це ще одне яскраве свідчення великої батьківської турботи партії про комсомол.

Виступаючи на з'їзді, тов. Л. І. Брежнєв підкреслив велику роль комуністів у керівництві комсомолом і у виконанні тих завдань, що ставить перед ком-

сомолом країни партія і народ. І особливе значення ці завдання, поставлені партією, мають для комуністів, яким доручено вести комсомольську роботу. У нас на курсі великий вклад в роботу нашої комсомольської організації вносять, в першу чергу, такі комуністи, як В. Журик, Б. Перезняк, А. Почтар, Н. Сєрьогова та інші.

Великі й відповідальні завдання ставить партія перед комсо-

мом. Та всі вони будуть успішно виконані. Адже це одна з важливих рис нашої радянської молоді, ленінського комсомолу.

Г. ЦИБУЛЕВСЬКИЙ,
парторг II курсу
юридичного факультету.

Одеса. 1 травня 1974 року.
Площа імені Жовтневої революції. Студенти і викладачі ОДУ на демонстрації.

Фото О. ЛЕВІТА.

ЛЕНІНСЬКЕ ПЛЕМ'Я

КОМСОМОЛЬСЬКА СТОРІНКА

СТУДЕНТСЬКА ГВАРДІЯ

Одним із важливих завдань, що стоять перед вузівським комсомолом, є надання практичної допомоги партійній організації, професорсько-викладацькому складу у підготовці й вихованні ідейно переконаних, висококваліфікованих спеціалістів.

І своєрідним внеском у виконання цього відповідального завдання, у здійсненні накреслених партією завдань зліт відмінників нашого університету, що відбувся у знаменні дні роботи XVII з'їзду ВЛКСМ.

На зліт зібрався понад 400 студентів, в залікових книжках яких стоїть лише «відмінно», які завоювали собі повагу відмінними успіхами в навчанні й громадській роботі. Тут присутні комсомольські ватажки, наші лектори - пропагандисти, члени НСТ, студенти-відмінники із зарубіжних країн, що навчаються в нашому університеті.

З коротким вітальним словом до присутніх звернувся ректор університету, член-кореспондент АН УРСР, професор О. В. Богатський.

—Люди, в залікових книжках яких стоять лише «відмінно», є нашою студентською гвардією, а студент-відмінник — це не той, хто не тільки успішно навчається. Це людина високої громадської активності, вони — гордість університету.

...Головне завдання, основна праця студентів — це навчання. Ї турботи про нього — завжди на першому місці серед справ комсомольської організації. Боротьба за знання — звучить звичайно й просто. А за цими словами — цілий комплекс завдань, несхожих, складних і завжди невідкладних.

Як боротися за знання, що залучити на допомогу, якою зброєю користуватися? В останні роки в університеті склалася своя система роботи в цьому напрямку. Це і створення учбово-виховної комісії при комітеті комсомолу, це і впровадження з метою активізації учбового процесу систем атестацій і УДР, залучення до ФГП, їх участь у IV і V весесюозних конкурсах студентських наукових робіт з проблем суспільних наук, історії ВЛКСМ і міжнародного молодіжного руху та у XXX ювілейній студентській науковій конференції, це проведення Ленінсько-

го заліку «Рішення XXIV з'їзду КПРС — в життя» і огляду-конкурсу академічних груп, присвяченого 50-річчю присвоєння комсомолу імені В. І. Леніна. І у авангарді всіх цих справ завжди йдуть відмінники, своїм особистим прикладом задаючи тон багатогранному студентському колективу. Це, в першу чергу, комсомольські активісти Димов, Колмакова, Федчер (юрфак), Шепелева (фізфак), Орлюк (біофак), Філімонов (ф-т РГФ), Рудич і Шевченко (хімфак), студенти-іноземці В. Мудрак (ЧССР), А. Пестер (НДР), Нгуєн Суан Тханг (ДРВ), Д. Тевекелієва (НРБ) та інші.

В університеті зараз налічується 661 відмінник. Це велика армія наших передовиків навчання. Про активізацію боротьби всіх студентів-відмінників за подолання академзаборгованості на деяких факультетах, за вирішення проблеми «трійки», про доцільність впровадження системи «1+1», коли кожен відмінник підготує ще одного з тих, хто навчається на «4» і «5», про інші завдання, що стоять перед колективом відмінників у цьому плані, говорили секретар комітету комсомолу університету В. Шибуняев, Ленінський стипендіат, делегат XXII з'їзду ЛКСМУ, комсорг геолого-географічного факультету В. Кадурін, студент I курсу історфаку І. Коваль, стипендіат імені К. Маркса, депутат Одеської міськради, комсорг юрфаку П. Музиченко, комсорг факультету РГФ М. Богданова, студент III курсу мехмату Йозеф Діблик (ЧССР), студент фізфаку М. Галак.

В. Шибуняев оголошує підсумки огляду-конкурсу на кращу академічну групу, присвяченого 50-річчю присвоєння комсомолу імені В. І. Леніна.

Групи відмінників ректор університету вручив значки ЦК ВЛКСМ і Мінвузу СРСР «За відмінне навчання».

Одноставно, схвальними оплесками учасники зльоту прийняли звернення до всіх студентів університету.

Учасники зльоту поклали квіти до пам'ятника В. І. Леніну на площі Жовтневої революції.

Б. АРКАДЬЄВ.

ПІДВЕДЕНІ ПІДСУМКИ ОГЛЯДУ-КОНКУРСУ НА КРАЩУ АКАДЕМІЧНУ ГРУПУ, ПРИСВЯЧЕНОГО 50-РІЧЧЮ ПРИСВОЄННЯ КОМСОМОЛУ ІМЕНІ В. І. ЛЕНІНА.

Комітет комсомолу університету у жовтні 1973 року оголосив огляд-конкурс на кращу академічну групу, присвячений ювілею комсомолу — 50-річчю з дня присвоєння імені В. І. Леніна.

У огляді-конкурсі взяли участь 157 академічних груп. Умови і порядок проведення конкурсу на кращу академічну групу були опубліковані у газеті університету «За наукові кадри».

Для підведення підсумків огляду-конкурсу комітетом комсомолу була організована комісія, до складу якої ввійшли члени комітету комсомолу С. Коротенко, М. Попов і весь склад учбово-виховної комісії, яка працює при комітеті комсомолу університету. При підведенні підсумків огляду-конкурсу комісія оцінювала роботу академічних груп за такими факторами: академічна успішність, участь у громадському житті, наукова робота — участь в наукових гуртках, участь у Ленінському заліку, складання норм спортивного комплексу ГПО.

При підведенні підсумків, вра-

ВИЗНАЧЕНА КРАЩА ГРУПА

ховуючи всі ці компоненти, комісія прийшла до одноставної думки, що кращою академічною групою університету можна визнати I групу II курсу юридичного факультету (комсорг Н. Серьогова).

Перша група II курсу юридичного факультету налічує 26 студентів, із них 5 студентів із Болгарії. 10 студентів склали зимову сесію лише на «відмінно», 16 студентів склали іспити зимової сесії на «добре» і «відмінно».

Комсомольці групи проводять велику громадську роботу, працюють позаштатними співробітниками у органах міліції, суду і прокуратури, всі беруть участь у роботі наукових гуртків. Чимало студентів захищають честь університету у спортивних змаганнях (В. Архипов, Т. Берест, Ю. Жайворонюк, Л. Нестеренко).

Норми спортивного комплексу ГПО склали 12 осіб. У період третього трудового семестру 20 студентів групи працювали на будовах країни й області у складі студентських будівельних загонів.

II місце займає друга група IV курсу російського відділення філологічного факультету (комсорг А. Курбатова).

У групі 24 комсомольці. За результатами екзаменаційної сесії 6 студентів склали іспити лише на «відмінно», 14 студентів склали сесію на «добре» і «відмінно». Ця група теж виявилася кращою і за

підсумками літньої сесії, і за результатами атестацій у першому семестрі. Комсомольці групи активно беруть участь у роботі комсомольської організації філологічного факультету, у роботі НСТ (13 студентів), 6 — значкістів ГПО.

Третє місце займає II група III курсу історичного факультету (групкомсорг А. Федченко).

За результатами зимової екзаменаційної сесії у групі 6 відмінників, 15 комсомольців склали сесію на «добре» і «відмінно». Комсомольці групи активно беруть участь у всіх заходах, які проводять комсомольське бюро факультету, більшість студентів — члени ДНД, читають лекції на підприємствах, у школах. У групі 8 значкістів ГПО.

Засідання комітету комсомолу від 23 квітня 1974 року обговорило інформацію М. Попова і затвердило рішення комісії.

Місяця визначаються таким чином:

I — перша група II курсу юрфаку (групкомсорг Н. Серьогова), II — друга група IV курсу російського відділення філфаку (групкомсорг А. Курбатова), III — друга група III курсу історфаку (групкомсорг А. Федченко).

Групи-переможці нагороджені грамотами комітету ЛКСМУ університету.

Краща група університету. Фото О. ЛЕВІТА.

ТВІЙ СУЧАСНИК

СВІТЛО ЙОГО ВІКОН

Життя людини, як пісня. Слова прості, мелодія звичайна, а вслухаєшся — за душу візьме.

...Андрій сидить в кріслі, розкладаючи на широкій дощці зошити, списаних дрібним нерівним почерком, і друковані аркуші. Інколи на якусь мить він відривається від роботи і дивиться у вікно.

Відкрита квартира впускає до затісної світлої кімнати подих ранньої весни й дзвінкі дитячі голоси. Яскраво-блакитне небо, аж золотисте від сонця, наче парашут, розпінуло над вікном свої шовкові шати.

Небо... З дитинства воно було мрією, а потім вона, як у всіх настирливих хлопчаків-романтиків, здійснилась. Небо розкрило перед ним, молодим і сильним, свої мрії. А тепер знову небо для нього — мрія.

Десь вдалині заклопотано гуркочуть літаки і пропливають повз його вікна неквапливі хмари, докірливо хитаючи кудлатими головами...

Безглуздо все-таки вийшло і до болю несправедливо. Бути вже понад два роки прикутом до ліжка беззальним недугом.

Діагноз для льотчика-випробувача був більш, ніж жорстоким:

параліч рук і ніг. Здавалося, з життям розірвані найнадійніші ланцюги. Хлопця огорнула чорна зневіра в себе і страшне відчуття зайвості, від якого зупинялась кров в артеріях і розширювалась від жаху очі.

Обличчя Андрія світлішає і теплішає вираз очей. Мама, матусю... Це він їй зобов'язаний своїм життям. На краю безодні, на грані смерті, коли було байдуже до всього, що діється навкруги, що буває весна, що щебетуть малюки, мама поклала йому на зів'ялі плечі свою м'яку і ласкаву руку. І він вижив.

— Було страшно, — згадує Тамара Євгенівна. — Вивезу було Андрійка в колясці на вулицю. Там така весна — око радує. А він, мов неживий, зірвала якось пухнасту кульбабку, піднесла до його обличчя і раптом скоріше відчула, ніж побачила: в очах синя зажеврола ледь помітна іскорка.

І тоді зрозуміла мати — син буде жити.

А потім потягнулися безсонні ночі, тихі й напружені до болю у вухах. Мабуть, в одну з таких ночей прийшло на поклик серця тверде рішення. І Андрій, затис-

нувши в зубах ручку, вивів перші літери своєї майбутньої повісті «В твоїх руках життя».

За вікном народжувались і гасли дні, але тепер вже не було того неприємного відчуття непотрібності. Була мета, була тверда мета перемогти себе, роздавити темну пляму песимізму. «Не страшно впасти, страшно не піднятися» — карбувалось на серці.

Товариші по службі подарували Андрієві друкарську машинку. Тепер йому легше: він може друкувати, хоча й одним пальцем.

Так день і ніч іде бій людини з жорстоким недугом. Я боюся вживати більш емоціональні епітети, бо вони звичайно, якщо не ображають, то викликають в Андрія іронічну посмішку. «Для чого про це говорити так багато. Адже, все природно — боротьба за життя. І я можу навести багато прикладів людей мого становища. От про них треба писати. Вони дійсно сильні духом».

Андрію Шишкіну лише 26 років. Здоровій людині не уявити, що це за бажання відчувати ногами землю і яке це щастя мати здорові руки і ноги. Його з усією повнотою людина відчуває, коли потрапляє в біду. Про таку людину

і створив Андрій свою повість. Це перша його спроба на літературній ниві. І хоч в художньому відношенні вона ще не зовсім досконала, але ідейна сторона вражає читача правдивістю і щирістю. Доля людини об'ємно і зримо проходить повз тебе і відкриває тобі такі прості й необхідні, раніше незнані істини.

«Здорова людина говорить: «Нудно, туга!». І може встати на ноги, і вийти на вулицю, піти в кіно, просто погуляти... Здається, нічого зараз не треба, лише б бездумно і безцінно поплукати по місту, заглядаючи у вітрини універмагів, і співчувати тим, хто їде на автобусах, троллейбусах, трамваях і, навіть, на власних автомашинах, — вони не знають, яке це щастя — ходити самому».

В повісті немає вигаданих фактів, вона наче списана з життя. І це чи не найголовніше, що надає їй самобутності.

Є така категорія людей, яких образно називають «людьми високого зльоту». Вони, як птахи, покоряють висоти, але не бачать в цьому нічого незвичайного. Кожен день подвигу для них рядові будні. Не побоюєшся сказати, що до таких людей належить і комуніст Андрій Шишкін.

...В цьому домі завжди щиро і тепло приймають гостей. Андрій радо зустрічає їх, жадібно слухає

новини та інколи бринять в його словах нотки недовір'я. І ця недовіра зовсім не безпідставна. Хіба не гірко усвідомлювати, що ось сидить перед тобою людина зі співчутливим поглядом і добримі намірами, а завтра вона забуде дорогу до твого дому, бо в житті йому багато інших «дрібниць», на які теж потрібен час. І стає нестерпно боляче і пусто в душі від відчуття самотності.

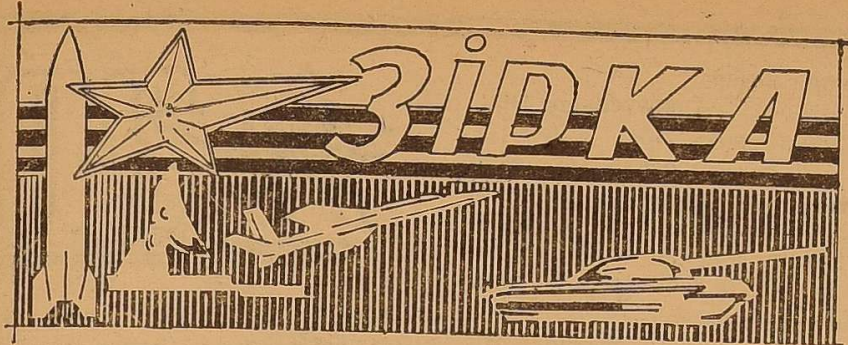
Ось так в клопотах і неспокої минають дні для Андрія Шишкіна. Хлопець уміло поєднує свою роботу над повістю з навчанням. Адже він студент нашого університету, факультету РГФ.

І тепер вже не дивуються товариші Андрія, коли чуять його нарікання на те, що не вистачає часу.

До пізнього вечора працює Андрій і довго не гасне світло в його вікнах, і виходять не з-під руки, а йдуть від серця тверді, суворі слова:

«Не змиритись, а забути болі й невдачі, зрозуміти необхідність боротьби. Тільки в тому випадку можна сказати: «Я переміг недуг. Я переміг себе. Я — людина».

Н. ЛАУШ, студентка філфаку, слухачка ШМЖ.

Аспірант кафедри історії КПРС В. Шамко вивчав матеріали, що відносяться до спільної боротьби кримських партизанів і словаків під час війни. Нариси про участь братів у боротьбі проти фашизму друкувалися в «Крымской правде». Пропонуємо читачам уривок, підготовлений В. Шамко разом із студентом з ЧССР Яном Маловцем для нашої газети.

У СПІЛЬНІЙ БОРОТБІ

ЦЕ БУЛО НЕДАВНО, ЦЕ БУЛО ДАВНО

День Перемоги... До нього ми йшли довгими фронтними дорогами всі 1418 днів і ночей Великої Вітчизняної... Про неї, жадаючи, очікували, мріяли у фронтних окопах й партизанських землянках, в тилу й у Ставці... І йдучи в атаку, разом зі словами «За Батьківщину!» кожний солдат і офіцер промовляв: «За перемогу!» І їм вторила вся країна — від Уралу до Далекого Сходу — «Все для фронту, все для перемоги!» І з кожним днем на фронті, з кожним днем в тилу все величнішим ставав подвиг армії та народу, і все величнішою поставала постать Перемоги травня 45-го...

Майскими короткими ночами, Отрремем, закончилися бої. Где же вы теперь, друзья-однополчане, Боевые спутники мои? Слова цієї пісні, такої популярної серед колишніх фронтників, мабуть, якнайкраще підходять до нашої розмови, що відбулася недавно на військовій кафедрі.

Була обідня перерва. Група працівників кафедри збиралася у засташку і про щось стиха перемовлялися.

— А скажи-но, Дезидоре Цезаревичу, — звернувся Геннадій Миколайович Ахламов, голова комітету ДТСААФ університету, підполковник запасу, до літньої вже людини з синюю на скронях, — ти пам'ятаєш 9 травня 45-го року?

— Майор запасу Д. Ц. Седлецький, бойовий шлях якого проліг від стін Сталинграда до Берліна, — учасник визволення Одеси, неквапливо повів розповідь: — Підрозділи нашої 1-ї Варшавської дивізії зосередилися, чекаючи наказу командування, в Нойбеллі, передмісті Берліна. Місто горіло, над центром його піднімалася суцільна пелена диму й пилу. Доносилися звуки пострілів, вибухи — це ще продовжували впертий опір окремі вогневі точки — переважно з числа есеівців...

ОДНОКУРСНИКИ

Дорога к переправе.
Синий всплеск
Теряется у птиц
в распевах первых.
Еще весну не угадавший лес
Живым дыханьем
наполняют вербы.
Бежит волнами солнечный песок,
Спеша в траве
у ног берез растаять.
И ветер так высок.
И светлых ив
к реке слетела стая.
Дорогой этой шедшие бои
Могилам братским
уступили место.
Сражались однокурсники мои
Под Сталинградом,
Запорожьем, Брестом.
Я видела как на песке Днепра
Горела кровь моих,
моих мальчишек!
И смерть отчеркивала номера
Погибших с ними
комсомольских книжек.
Ведь комсомольцы,
шедшие на дот,
Кому-то однокурсниками были,
Ведь после боя,
гневно сжавши рот,
И однокурсниц чьих-то хоронили.
Мне сердце не дает
забыть о них,
По возрасту
и зрелым не ставших,
И список однокурсников моих
Я начинаю именами павших.
Е. ФРОЛОВА,
студентка III курса филфака.

8 травня у другій половині дня настала тиша. Ні, не та мирна тиша, що зараз... А тиша, що буває тільки на фронті — раптова після гуркоту бомб і снарядів, тиша — провісниця чогось незвичайного, нових тривог...

І ось вже десь під вечір, різко завищавши гальмами, перед будинком, де ми розташувалися, зупинився всім нам добре знайомий «вілліс». З нього вискочив командир дивізії полковник Давидюк і кинувся нам назустріч.

— Седлецький! Чого не радієш — війна закінчилася! Перемога! І, мабуть, такі розгублені вирази були на обличчях у мене і бійців, які оточили нас, що полковник знову повторив: «ПЕРЕМОГА!».

І тоді тишу вечірнього неба розірвала стрілянина... Та її ніхто вже не лякався... бо це був наш переможний салют... — Першотравневій святі 45-го року ми зустріли в бою в Берліні, штурмували тюрму-фортецю Моабіт, — розповідає підполковник запасу В. Д. Воробієв, — у роки війни я воював у складі 57 мотострілецької бригади 2-ї гвардійської танкової армії, якою командував генерал Богданов. Потім наша бригада була перекинута на нове місце, під Нойбранденбург. І ось тут в ніч на 9 травня черговий телефоніст прийняв повідомлення: «Кінець війні! Перемога!».

Вмиг бригада була піднята по тривозі. Вишикувалися і тоді командир бригади оголосив: «Товариші! Поздоровляю з перемогою!» І що тут було — всі кинулися один одного обіймати, цілувати, промовляючи схвильовано: «ПЕРЕМОГА!». І — салют з усіх зразків зброї... і так до самого ранку.

А потім — тільки-но посідали за імпровізований святковий стіл, прибігає раптом один старшина: «Німці!». Його підняли на сміх, які там німці — перемога! А він знову: «Німці! Шість бронетранспортерів — і прямісінько на нас». Ну, тут вже не до жартів.

Бій був коротким. З танкових гармат підбили чотири ворожі бронетранспортери, а два захопили в полон. Виявилось, що то група офіцерів генштабу вермахту намагалася прорватися на захід. Але не вдалося. Це ще раз довело нам, що хоча й перемога, та пильність втрачати не можна...

— А я перемогу зустрів в Румунії, — продовжує розмову Микита Ілліч Кожунов, колишній командир мінометної роти 286-ї

стрілецької дивізії. — Після розгрому фашистів під Ленінградом наша дивізія звільняла Латвію, Литву.

З нетерпінням чекали, що ось-ось прийде наказ рушати на Берлін. І ось 16 квітня наказ прийшов. Розмістились ми у вагонах і приїхали... у Бердичів. А потім — через Бухарест, через всю Румунію, аж до міста Джурджу, що на кордоні з Болгарією. Там і розташувалися в лісочку поблизу.

З 8 на 9 травня моя рота заступила в караул. Десь опівночі обходжу пости, перевіряю вартових. Все в порядку. Раптом позаду чую тупіт ніг. Що таке? Захеканий, очі блищать, підбігає сержант Морозов. Що трапилося? А він — «Товаришу старший лейтенант, Перемога!» Я не повірив, кинувся до будинку, де мешкав командир дивізії. Вриваюся без стуку в кімнату, а полковник напіводягнений, тільки-но піднявся, очевидно, сидить на ліжку й слухає радіоприймач. І попереджуючи моє запитання — «Перемога!» А з радіо — голос Левітана...

Полковник наказав: «Ну винести всі кулемети і трасуючими — салют!»

Вибіг я надвір, а в небо вже злітали ракети й гриміли постріли... Довго ще тривали спогади ветеранів. Про участь у святковому артилерійському салюті у день Перемоги розповів колишній помічник оборони, що охороняв небо Москви В. Л. Губерник. Незабутні події травня 1945 року згадали й учасник оборони Ленінграда, колишній командир батареї, капітан В. К. Дементенко, колишній офіцер відділу військових перевезень 15 армії II Українського фронту А. С. Слабій...

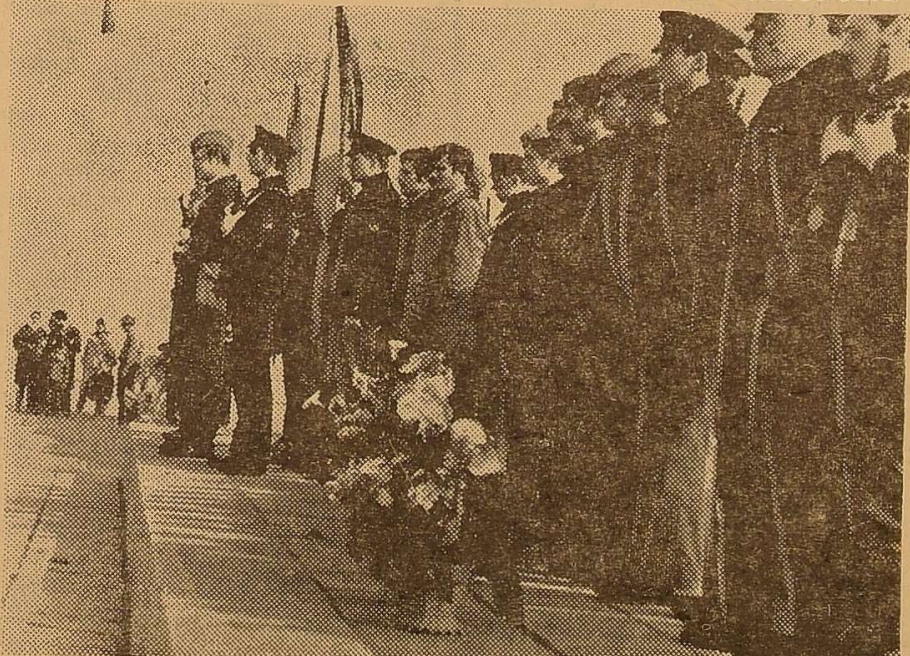
І слухаючи розповіді ветеранів, дивлячись на цих людей, на їх широкі рядки орденських планок, на їх знак «Учасник Великої Вітчизняної війни», починаєш розуміти всю велич їхнього подвигу, велич душі радянського воїна — простого й звичайного в мирний час і відважного й сміливого в бою, коли вирішується доля Вітчизни... І раптом я зрозумів, чому відбулася така різка зміна у їх вигляді, чому заблищали очі й розпрямлялися плечі — бо і в ці хвилини розмови вони пережили свою бойову молодість, знову відчували себе там, в травні 45-го...

Не стареють душой ветерани, Ветерани второй мировой...

Б. ПЕРЕЖНЯК.

Своєрідним оглядом підготовки молоді з військової справи, вірності бойовим традиціям батьків стала воєнізована гра «Визволення», в якій взяли участь наші студенти.

Фото В. МОРОЗА.

В роки Великої Вітчизняної війни яскраво проявилися непопуришна дружба слов'янських народів у боротьбі проти «коричневої чуми», страшного ворога людства — фашизму. Пліч-о-пліч з радянськими людьми воювали поляки, чехи, болгар, словаки і представники інших народів.

Німецьке командування ще з початку війни хотіло використати проти Радянського Союзу так звану Словацьку армію, створену зрадниками словацького народу шляхом шантажу, підкупу, загрози і насильної мобілізації.

Але народи Чехословаччини не хотіли воювати проти братів-словаків, проти Радянського Союзу. У переході словаків на сторону партизанів величезне значення мала політична робота партизанів і підпільників, яка проводилася в окупаційних військах, а також перемоги Червоної Армії, одержані на фронтах Вітчизняної війни у 1941—1943 рр.

Із двох словацьких дивізій, які знаходилися на території СРСР, одна призначалася гітлерівцями для дії проти Червоної Армії на фронті, а друга — для боротьби з партизанами в Білорусії і на Україні. Та ці дивізії не виправдали довіря німецького командування.

Солдати словацької дивізії, яка була відправлена на фронт у 1943 році, майже всі перейшли на бік радянських військ і виявили бажання вступити в ряди Чехословацького корпусу, який тоді формувалася на території СРСР.

Друга словацька дивізія була розташована в тилу. Весною 1942 року вона дислокувалася в Мінській і Барановичській областях. З перших днів абсолютна більшість солдатів саботувала заходи профашистського командування і готувалась перейти на бік радянських військ.

У Північному Криму в 1943 році дислокувалася словацька дивізія «Рыхло» («Быстрица»). Солдати і частина офіцерів цієї дивізії зв'язались з підпільними партійними організаціями Криму, а через них з партизанами.

На початку червня група словаків була зазіждовнена командуванням у проведенні антигітлерівської агітації. Частина словаків змущена була піти до партизанів, 12 червня 1943 року у розпорядження партизанів прибула перша група, до складу якої входили Медо Клемент і Гира Олександр, на чолі з оберейфрейтором Віктором Хренко.

В урочистій обстановці, перед строем всього загону словацькі товариші дали клятву партизана. 29 серпня до партизанів прийшла ще одна група словаків. Всі вони були озброєні гвинтівками і автоматами.

Після переходу уже цієї групи дивізія була виведена із Криму. Остання група у складі 17 осіб прибула з-під Херсона. Солдати 18 жовтня 1943 року взяли дві вантажні машини і виїхали у напрямку Джанкою. У селі Войнка вони заїхали в німецьку хлібопекарню, навантажили хліб і привезли в ліс. Крім того, група привезла 4 станкових кулемети. Всі прибулі вступили у партизани, із них у другому партизанському загоні була створена бойова група під командуванням Жак Юрай, одного із організаторів переходу словаків до партизанів.

4 листопада 1943 року групою словаків під командуванням Жак Юрай була проведена винятково смілива за задумом і зухвальня по виконанню операції. Словаки з бойовою групою партизанів другого загону були на машинах доставлені на шосейну дорогу Симферополь-Зуя. О 10 ранку партизани вийшли на дорогу, зупинили дві ворожі автомашини й обеззброїли румунських солдатів.

Але в цей час підійшла ціла колона ворожих машин, яка складалася із 15 вантажних і двох легкових. Партизани вимушені були прийняти бій. Діяти треба було швидко. В цьому бою солдати знищили 6 офіцерів, 20 солдатів, розбили 8 вантажних і 2 легкові машини.

В цій битві словаки - партизани вели себе винятково мужньо.

Командир групи Жак першим кинувся на ворога, сам особисто вивів із ладу дві автомашини і знищив трьох солдатів і двох офіцерів ворога. Відважно поводив себе, показуючи приклад іншим партизанам, словак Томчик Рудольф. В цьому бою він з групою знищив одну автомашину, трьох солдатів і одного офіцера.

27 листопада група партизанів-словаків брала участь в розгромі ворожого гарнізону у селах Шумхай (Заречне) і Чавці (Сорокіно). Загони першої і шостої бригад під загальним командуванням лейтенанта Ф. Федоренка здійснили наліт на ворожий гарнізон. Бій був упертим. Однак, незважаючи на сильний опір ворога, партизани повністю розгромили штаб ворожого гарнізону, зірвали склад із боєприпасами.

В бою хоробрість і відвагу показав словак Діоніс Свобода. Під вогнем ворожого кулемету він підповз до будинку, де розташувалася ворожий штаб, і закидав його гранатами.

Героїчний подвиг у боротьбі здійснив партизан Антон Ланчарин. Він вірвався в окопи ворога і в рукопашній битві знищив декількох гітлерівців. В цьому бою він був тяжко поранений.

Словаки брали участь з іншими партизанами у врятуванні населення від винищення фашистськими каральними загонами у селах Нейзац (Красногорське), Фрікенталь (Курортне), Петрово, Соловійова, Ново-Іванівка, Баланово і ряді інших.

Командування партизанських загонів дуже високо оцінило діяльність партизанів - словаків.

2 грудня 1943 року начальник Кримського штабу партизанського руху за сміливі бойові дії, за мужній напад на ворога і проявлені при цьому сміливість і відвагу групі партизанів - словаків оголосив подяку.

Партизани - словаки у відповідь на подяку начальника Кримського штабу партизанського руху писали: «З радістю ми дізнались про Вашу подяку. Це велике для нас щастя. Щиро дякуємо за увагу.

Ми запевняємо, що будемо боротися до повного розгрому і знищення ворога, за визволення народів Росії і Чехословаччини від гітлеризму. Ми ще енергійніше будемо спільно з Вами бити і винищувати ворога.

Від імені групи словаків командир БЕЛКО.

13.12.43 р.» Словацькі партизани уважно стежили у кримських лісах за станом справ на фронтах, за стрімким наступом Радянської Армії. Вздод партизанів - словаків у кінці 1943 року написав листа у штаб 1-го чехословацького корпусу, у якому розказав про досягнуті бойові успіхи.

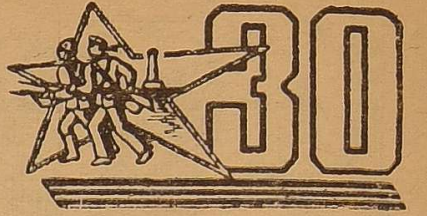
Жорстока боротьба не обійшлася без жертв. У партизанських загонах Криму смертю хоробрих полягли Новак Вендолін, Франтішек Шмітт, Франтішек Бабі й інші.

Після жорстоких боїв у лісах і горах Криму ряд поранених партизанів - словаків були евакуйовані в партизанський госпіталь м. Сочі. Інші партизани-словаки були відкликані у лютому 1944 року в Чехословацький корпус генерала Свободи, який героїчно боровся проти німецьких загарбників за визволення народів Радянського Союзу і Чехословаччини.

Кримські партизани пам'ятають і гаряче дякують товаришам по зброї партизанам - словакам за спільну героїчну боротьбу проти ненависного ворога.

У 1965 році, під час святкування 20-річчя перемоги радянського народу над фашистською Німеччиною, група партизанів-словаків приїжджала в Крим. Делегація здійснила поїздку по Південному березі Криму, побувала на партизанській майовці, залишила записи в книзі відвідувань.

В. ШАМКО, аспірант, Ян МАЛОВЕЦЬ, студент мехмату (Чехословаччина).

Дерева ветви опускают
низко,
На этом месте каждый
камень свят.
Колени преклонив у обелиска,
Живые над погибшими
стоят.
В гранит одеты
братские могилы,
Объято все священной
тишиной,
Лишь плач негромкий
или вздох унылый
Здесь нарушают вечный
их покой.
Остались в прошлом годы
боевые

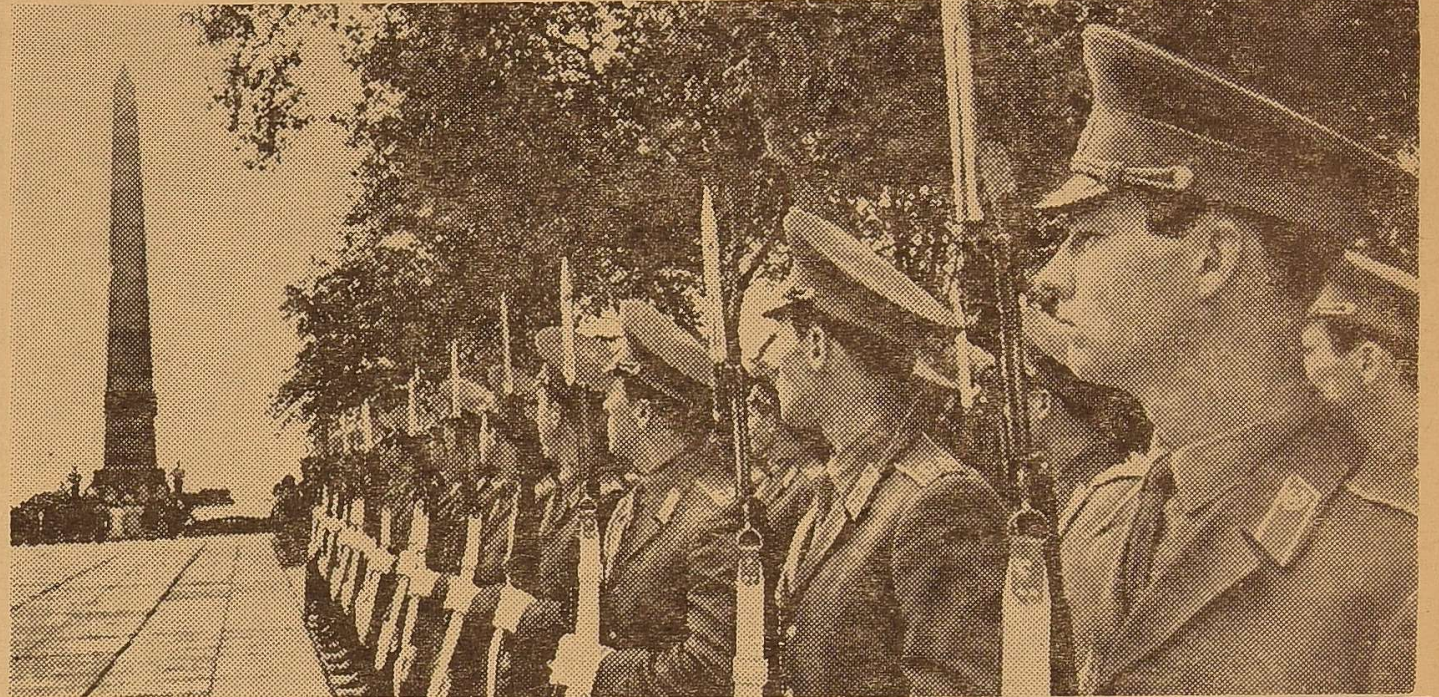
Весенний вечер
трогательно тих;
Они лежат здесь —
вечно молодые,
Живые вечно в памяти
живых!
Вот потому для нас
и вновь рожденных
Священной клятвой—
так же честно жить,
За них, убитых, но
не побежденных
Мы будем строить,
петь, страдать, любить.
Александр ЯКУБОВ,
студент юрфака.

Молоде подружжя, випускни-
ки ОДУ Тетяна Азаренкова (хім-
фак) і Володимир Тарасенко
(істфак) покладають квіти до
підніжжя пам'ятника Невідомому
матросові.

На Алеї Слави.
Фото О. ЛЕВІТА.

О. ЖУРАВЕЛЬ.

Відгрімлі, віддунали бойовища,
Відплили у сиву давнину
І буя рожевим цвітом юна
вишня,
Що не бачила ні кров, ані
війну.
Вже з лица землі зникають рани,
Скрізь яскраво-радісні поля.

Молоді мій прекрасний край.
Вийди в степ широкий вранці—
рано—
Золоті хліба стоять за небокрай.
Щирим золотом колосся
налилося
Скільки ж лих збороти довелось,
Скільки крові випила земля!
Скільки крові! Ні, вона не марна,
Кров героїв кличе до звитяг.
На планеті, розірвавши
хмарність,
Спалахнув свободи, миру стяг.

Результатів огляду художньої самодіяльності та культурно-масової роботи колективи факультетів чекали з нетерпінням. Та журі не поспішало. Треба було зважити, підрахувати, уточнити все, щоб розподіл місць не викликав суперечок та незадоволень. Нарешті на вечорі, присвяченому св'яту Першотравня, присутні почули підсумки. Ми попрохали доцента В. В. МОСКАЛЕНКО, відповідальну за культурно-масову роботу від парткому університету, розповісти про те, як проходив огляд.

Переможці відомі

— До нинішнього огляду-конкурсу художньої самодіяльності та культурно-масової роботи всі готувались з особливим піднесенням, — говорить Валентина Володимирівна. — Адже місце мало відзначити славу дати в його історії та історії країни — 30-річчя звільнення від німецько-фашистських загарбників.

На всіх етапах конкурсу відзначались масовість, високий ідейно-естетичний рівень, виконавська майстерність та сценічна культура наших жанрових колективів та окремих виконавців. І в цьому чимала заслуга керівників — хормейстера А. Серебри, балетмейстера Л. Гудіної, керівників естрадного оркестру Л. Левітани,

ансамбля скрипалів В. Шура, ансамбля «Льонок» Е. Карпенка.

Треба відзначити, що порівняно рівно йшли колективи в концертах. Там великої різниці у балах не було. Найвищий бал було виставлено юридичному факультету — 13,8, а найнижчий — фізичному — 8,2 бала. Коли поглянути на графу, в якій виставлено бали за дні факультетів, то картина тут інша: найвищий бал 15 отримало три факультети — біологічний, механіко-математичний, геолого-географічний, а найнижчий — 5 балів виставлено юридичному факультету. Крім того, враховувалась наявність клубів, процент участі в студклубівських колективах.

І от, враховувавши все, журі

прийшло до висновку, що перше місце заслуговує біологічний факультет, культурно-масова робота якого в усіх відношеннях поставлена найкраще. В цьому чимала заслуга активу факультету — партійного, комсомольського та профспілкового. Особливу турботу проявили т. Л. О. Рябова, В. М. Тоцький та В. М. Малаховська. Друге місце поділили філологічний та історичний факультети, на третьому — факультет РГФ та механіко-математичний факультет. Фізичний факультет на останньому місці. Хоч за День факультету їм було виставлено 14 балів, все ж низький бал за концерт та наявність тільки одного клубу, низький процент (хоч і не найнижчий) участі у студклубівських колективах відсунили факультет на цій ділянці роботи на останнє місце.

Трохи про загальноуніверситетську художню самодіяльність. Вона, як і минулого року, зайняла перше місце серед вузів Центрального району та Одеси. Це досягнуто завдяки участі в ній студентів всіх факультетів. В цьому слід відзначити заслугу й голови студентського клубу Е. Чельницького.

Безперечно, дехто з них повіз досить чітку уяву про своїх колег з Одеського університету. Вірно кажуть, що освіта не говорить про високу культуру. А ми повинні нести культуру у маси. Щоб це робити, треба мати що нести. Про це слід думати завжди.

До речі, на святі була висловлена думка про сторіччя факультету. Не зрозуміло, про що йде мова, адже в книзі «25-літє імператорського Новоросійського університету» пишеться: «Министр 22 июня 1868 г. разрешил разделить физико-математический факультет в Новоросийском университете на четыре разряда согласно с проектом: 1 — математических наук, 2 — физико-химических, 3 — естественно-исторических, 4 — технических и агрономии» (стор. 331).

Б. МУХА,
директор палеонтологічного музею.

Не крамими були підписи до полотен діорами. І вже до блюзнірства дійшли організатори, врядавши скульптурну групу «палеонтологи» (того ж П. Г. Іванова) у клоунське вбрання... Не знаю, чи сміялися гості разом з господарями над «милими витівками» мехматівців.

Б. МУХА,
директор палеонтологічного музею.

СТАЄ ТРАДИЦІЄЮ

Нещодавно відбулася загальноуніверситетська наукова міжфакультетська конференція, яка підбила підсумки роботи постійно діючого семінару з актуальних проблем марксизму-ленінізму. В ній взяли участь близько 50 студентів-іноземців, які навчаються на різних факультетах університету.

Цікаві доповіді зачитали студент із ЧССР Р. Валенчик («Філософія і системний підхід»), студент із НДР П. Штайнаккер («Семантика інтуїційної логіки»), радянський студент А. Сіпов («Протестантське сектанство раніше і зараз»). Студент із На-

родної Республіки Конго Гіє Віктор виступив з доповіддю на тему «Діалектика взаємодії сучасної фізики і хімії».

Конференція працювала протягом трьох днів. На секційних засіданнях заслуговувались і обговорювались студентські доповіді з діамату, етики, логіки, атеїзму.

Такі конференції серед іноземних студентів, організовані кафедрою філософії, стають уже традиційними в університеті й викликають великий інтерес у нас — іноземних студентів, які навчаються в Одеському університеті.

Ева ЛУКАШИКОВА (ЧССР), студентка II курсу.

Конкурс стіннівок

Комісія під головуванням заступника секретаря комітету ЛКСМУ університету В. Попкова підбила підсумки огляду - конкурсу факультетських стіннівок газет, присвяченого 50-річчю присвоєння комсомолу імені В. І. Леніна.

Перше місце завоювала газета «Історик» (істфак), друге розділили між «Філологом» (філфак) і «Радянським

юристом» (юрфак), третє — газета біофаку «Біолог».

Комісія відзначила також зростаючий ідейно-політичний рівень та художнє оформлення газет «Лінгвіст» (факультет РГФ) і «Радянський математик» (мехмат).

Газети - переможці конкурсу нагороджені грамотами комітету ЛКСМУ університету.

На фініші спартакіади

Спартакіада вузів обласної ради СДСТ «Буревістник» наближається до фіналу. Квітень за числом змагань був найнасиченішим. Закінчилась першість вузів з художньої гімнастики. Команда університету зайняла друге місце, поступившись лише команді Технологічного інституту ім. Ломоносова. В першій половині квітня відбувались змагання з боротьби самбо, де наша команда зайняла четверте місце.

Команда університету з спортивної гімнастики вийшла переможницею в другій підгрупі й завоювала право наступного року виступати в першій підгрупі.

Спортивні клуби вузів розбиті на дві групи за видами спорту. Команда, яка зайняла в 1974 році в першій підгрупі останнє місце, переходить в другу підгрупу, а команда, яка зайняла в другій підгрупі перше місце — переходить в першу. Наші команди з легкої атлетики та спортивної гімнастики в 1974 році виступали в другій підгрупі, а всі останні колективи — в першій. Днями закінчилися змагання з

волейболу. Чоловіча команда зайняла п'яте місце, а жіноча — четверте. Збірна з плавання — шосте, поступившись командам, які мають свої плавальні басейни.

Команда з ручного м'яча (жіноча й чоловіча) теж на шостому місці. Тут є причини. Тривалий час команда не мала тренера, не було регулярних занять, а також немає спортивної бази.

Великим успіхом є виступ шашистів. Вони зайняли у спартакіаді перше місце.

Т. ДЕНИСОВА.

Ректорат, партком, профком університету та колектив студентської бібліотеки висловлюють глибокий сум з приводу смерті найстаршого працівника студентської бібліотеки **ШАРКАНСЬКОЇ Раїси Йосипівни** і висловлюють співчуття рідним і близьким покійної.

РЕПЛІКА.

Мехматівські „витівки“

Відгрімлі плескання гостей факультету гумору, кмітливості, завзяттю господарів свята — організаторів традиційного Дня мехмату. Що й говорити, великий труд вкладено колективом факультету в організацію й проведення свята. Але хочу торкнутися одного питання — художнього оформлення Дня мехмату, зокрема, площадки на III поверсі біля входу на факультет.

Яскраве гасло нагадувало «Помни! Ты не би-олух, а математик!». Не має сенсу доводити, що це не гумор, а образ. Тільки не зрозуміло, кого більше ображає гасло: біологів чи математиків?

Можливо, автори хотіли протиставити себе співробітникам палеонтологічного музею, вхід у який знаходиться на цій же площадці. Але тут ерудиція підвела авторів. Бо палеонтологія відноситься до системи геологіч-

них наук. Якщо ж мались на увазі біологи, то й тут не зрозуміло, чому вони заслужили таку «честь».

Організатори «художнього оформлення» навіть не подумали, що, прикріплюючи гасло до полотен про еволюцію життя на Землі, до речі, вже не перший раз, псують їх. Немає сумніву, що більшість студентів факультету мало що знають про автора цих полотен. А він заслуговує, щоб його знали. Скульптор-палеонтолог П. Г. Іванов залишив після себе добру пам'ять і не вартий зневаги з боку мехматівців.

Не крамими були підписи до полотен діорами. І вже до блюзнірства дійшли організатори, врядавши скульптурну групу «палеонтологи» (того ж П. Г. Іванова) у клоунське вбрання...

Не знаю, чи сміялися гості разом з господарями над «милими витівками» мехматівців.